

Kinnitatud kooli
nõukogu 20.06.2023
otsusega nr 2.1.

Täiendusõppe strateegia

Luu 2023

Sisukord

1. Eessõna	3
2. Strateegia rakendaja	4
3. Täiendusõppe raamistik	5
3.1. Täienduskoolituste jaotus tasuviisi alusel, eelarve ja arvuline statistika	6
3.2. Koolitajad	7
3.3. Sihtrühmad ja partnerid	8
4. Täiendusõppe strateegia peamised eesmärgid ja tegevused	10
4.1. Tegevused täiendusõppe protsessi valdkonnas	10
4.2. Tegevused koolitajate võrgustiku valdkonnas	10
4.3. Tegevused õppekeskkonna valdkonnas	11
4.4. Tegevused koostöö valdkonnas	12
5. Strateegia elluviimine	12

1. Eessõna

„Luuu Metsanduskooli täiendusõppe strateegia 2023-2025“ on koostatud täiendusõppe planeerimiseks, sihipäraseks juhtimiseks ja hindamiseks ning tulemuste analüüsimiseks perioodil 2023–2025.

Strateegia järgimisega ja vajadusel paindliku muutmisega toetame Luuu Metsanduskooli sama ajaperioodi arengueesmärkide saavutamist ning panustame elukestva õppe arengusse Eestis.

Täiskasvanuhariduse andmise viisiks on üldjuhul täiendusõpe. Täiendusõpe toimub enamasti täienduskoolituste kaudu, kuid võib olla ka nõustamise, konsulteerimise ja juhendamise vormis. Lisaks täiskasvanuhariduse andmisele pakub Luuu Metsanduskool täiendusõpet ka lastele ja noortele. See tähendab, et osutame täienduskoolitusi mitteformaalõppe vormis.

Strateegia koostamise eest vastutavad koolituskeskuse juht ja spetsialist ning Luuu Metsanduskooli koolijuht.

Strateegiaprotsess on jagatud neljaks etapiks:

- 1) ideekorje ja visiooniloome;
- 2) strateegiliste arengudokumentide analüüs;
- 3) valikute eelhindamine, SWOT-analüüs, strateegia kirjutamine;
- 4) elluviimise ettevalmistamine.

Strateegia jõustub kooli nõukogus vastuvõtmisel ja kinnitamisel. Strateegias kirjeldatud eesmärgid, tegevused ja tulemused on peamiseks tööjuhendiks koolituskeskuse töötajatele aastatel 2023-2025.

2. Strateegia rakendaja

Luu Metsanduskoolis vastutab täiskasvanuhariduse- ja täiendusõppe korraldamise eest koolituskeskus. Koolituskeskus on Luua Metsanduskooli üksus, mille ülesanneteks on:

- 1) täiskasvanuhariduse juhtimine ja arendamine;
- 2) täiendusõppe pakkumine erinevas mahus, määral ja viisil erinevatele sihtgruppidele;
- 3) õpisündmuste ja ürituste korraldamine;
- 4) kooli rahvusvahelistumise eestvedamine;
- 5) projektide algatamine, loomine ja juhtimine (strateegiliste ja uute koostööprojektide algatamine või partnerina osalemine, arenguprojektide toetamine õpetajatele ja töötajatele);
- 6) õpirännete korraldamine (Erasmus+);
- 7) kutseksamite korraldamine (Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu ning Eesti Arboristide Ühingu ametlik eksamikeskus).

Koolituskeskuse eelkäija, Luua Metsanduskooli täiendusõppe osakond, loodi 1995. aastal ning selle peamine eesmärk oli täiendusõppe pakkumine. Kuni 2001. aastani toimusid kursused metsanduse valdkonnas ja tellijateks olid peamiselt Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) metskonnad, toonane Tööhõiveamet (praegu Eesti Töötukassa) ning ettevõtted. Tööhõiveameti tellimusel korraldati lisaks metsanduskursustele ka ettevõtluskoolitusi. 2004. aastast lisandusid Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) poolt rahastatud kursused, 2005. aastal rahastus Euroopa Sotsiaalfondist. Alates 2007. a on Euroopa Sotsiaalfondi toetatava tegevuse „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine“ toetustega olnud tasuta kursuste rahastaja Haridus- ja Teadusministeerium (HTM). 2009. a kehtestas Eesti Töötukassa koolituskaardi, mis võimaldab nende klientidel osaleda kursustel individuaalselt ja koolituskaardi põhimõtetele tuginedes.

Strateegia kirjutamise ajal, mai 2023, on koolituskeskuses kaks täiskohaga töötajat – koolituskeskuse juht ja koolituskeskuse spetsialist.

3. Täiendusõppe raamistik

Kutseõppeasutus korraldab täiendusõpet õppekavarühmades ja võtmepädevuste alal, kus koolil on olemas õppe läbiviimiseks vajalik õppekeskkond ja vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad.¹ Täiendusõppe suhtes kohaldatakse täiskasvanute koolituse seaduse (TÄKS) täienduskoolitust reguleerivaid sätteid.

Luu Metsanduskooli koolituskeskuse täiendusõppe korraldamise tegevusjuhised tuginevad nii õigusaktidele, kooli arengukavale ja õppekorralduseeskirjale kui ka ühiskonnas suunda näitavatele erinevate valdkondade arengukavadele.

Õigusaktid	Suunanäitajad
1. TÄKS ²	6. Luua Metsanduskooli arengukava 2022 – 2025
2. Määruse „Kutseõppeasutuses täiendusõppe korraldamise tingimused ja kord“ ³	7. Haridusvaldkonna arengukava 2021 – 2035
3. Luua Metsanduskooli täiendusõppe korraldamise eeskiri (Luu Metsanduskooli nõukogu 29.11.2019 otsus 1.3.)	8. Eesti keskkonnanstrateegia 2030
4. Luua Metsanduskooli põhimäärus	9. OSKA uuringud oskuste ja tööjõuvajaduste kohta
5. Luua Metsanduskooli õppekorralduseeskiri	

Tabel 1. Õigusaktid ja suunda näitavad arengukavad.

Luu Metsanduskooli peamine arengueesmärk 2022 – 2025 on kohandada õppimine ja õpetamine vastavaks õppijate muutunud vajadustele ja huvidele ning pakkuda neile selles individuaalset tuge. Sama põhimõtet tähtsustame ja järgime ka täiskasvanuhariduse valdkonnas. Peame oluliseks pakkuda tuge täiendõppijaid arengu toetamisel ning jälgime, et õpistrateegiad ja koolituste sisu vastavad tööturu ja ühiskonna muutuvatele vajadustele.

Haridusvaldkonna arengukavast seostuvad selle strateegiaga tulevased koolitusampsud ja/või mikrokvalifikatsiooni õpe, Luua Metsanduskooli täiendusõppe panus oskustepõhise kutsesüsteemi tugevdamiseks ning kaasalöömine lõimitud üld- ja kutsekeskharidusele.

² TÄKS: <https://www.riigiteataja.ee/akt/123032015005>

³ Määrus: <https://www.riigiteataja.ee/akt/120092013010>

„Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030“ peab oluliseks looduskeskkonna säästvat arengut ning seab eesmärgiks, et inimesed väärtustavad loodust kõrgelt, sõltumata oma haridustasemest või sellest, kas nad elavad linnas või maal. See on läbiv põhimõte ka koolituskeskuses täiendusõpet ja mitteformaalõpet pakkudes ning läbi viies. Õppimine toimub ja peabki toimuma erinevates kohtades, sh metsas, põllul ja aias. Täienduskoolituste füüsilisel ettevalmistusel järgime energiatõhususe – ja säästliku tarbimise põhimõtteid.

OSKA uuringud ja trendikaardid on asendamatuks sisendiks uute koolituste arendamisel ja ühiskonnas valdava ja olulise suuna hoidmiseks. Nende järgi juhindume ja valime, mida ja kuidas koolitada, et vastata tööturu oskuste nõudmistele ning anname oma panuse, et Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas.

3.1. Täienduskoolituste jaotus tasuviisi alusel, eelarve ja arvuline statistika

Tasuviisi alusel jaotuvad koolituskeskuse täienduskoolitused:

- 1) osalejale tasulised;
- 2) osalejale tasuta (riiklik koolitustellimus (RKT koolitused), Töötukaasa koolituskaardiga osalemine);
- 3) tellimuskoolitused (osaleja eest tasub tellija);
- 4) sisekoolitused (Luuu Metsanduskooli töötajatele suunatud kooli poolt tellitud koolitused);
- 5) projektikoolitused (rahastus projektidest).

Kõikide koolitustele haldamine (õppekava, registreerimine, tunnistuse või tõendi väljastamine, tagasiside kogumine) toimub alates 2021.a täienduskoolituste infosüsteemis Juhan, veebilehel www.koolitus.edu.ee. Iga tasuviisi puhul on oma nõuetekohane protseduur. Tellimuskoolituste ja osalejale tasuliste koolituse puhul väljastab koolituskeskuse arve, RKT koolituste puhul esitame HTM-le kuluaruande jne.

Koolituskeskuse eelarve on osa Luuu Metsanduskooli eelarvest. Koolituskeskusel ei ole vabaturu (tasulised koolitused, tellimuskoolitused) koolituste kohta käibe- ega kasumieesmärki. Vabaturu koolituste hinna kalkuleerimisel lähtutakse Luuu Metsanduskooli teenuste ja lisatasude hinnakirjast, millele lisandub seadusega määratud maksumäär. Koolituskeskus lisab vabaturu koolitusele üldjuhul 7 – 10 % kulude summast, millega kaetakse koolituse ettevalmistamise- ja läbiviimise kulud (printimine, koolitusruumide küte, elekter jne).

Arvuline statistika koolituste korraldamisel on perioodide ja aastate lõikes olnud erinev, kuid keskmine osalejate arv jääb 500 piirimaile. Kuna enamuse koolitusi on praktilised, nõuavad töövahendeid ja pigem individuaalset õpetamisviisi, siis koolituste korraldamisel on tavaline grupi suurus 8-10 osalejat. Sellega tagame, et kõik osalejad saavad kõrgetasemelise ja nüüdisaegsel õpikäsitusel põhineva õppe. Väikesed koolitusgrupid on strateegiline otsus.

2006 – 2013.a perioodil oli kõige rohkem kursuseid aastas 79, kõige vähem 35. Samal perioodil oli kõige suurem osalejate arv aastas 823 ja kõige väiksem 469. Viimaste aastate osalejate arv on pandeemia tõttu vähenenud, eriti 2021.a, kuid digiõppe kasutamisega koolitustel ja pandeemia möödumisega on taas tõusvas joones.

Aasta	Kursuste arv	Osalejate arv
2016	27	408
2017	50	470
2018	83	805
2019	50	531
2020	55	551
2021	46	321
2022	56	676
2023	60	588 (periood 1.01-14.06.2023)

Tabel 2. Täienduskoolituste ja osalejate arv 2016-2023. Allikas: täienduskoolitussüsteem Juhan

3.2. Koolitajad

Luu Metsanduskooli koolitajad on spetsialistid, kellel on koolitatavas teemas pädevus, kasutavad nüüdisaegse õpikäsituse õpetamisemeetodeid ja neil on õpetamiseks vajalikud hoiakud ning suhtlemisoskused.

Eelkõige on koolitajad Luu Metsanduskooli erinevate valdkondade õpetajad, kes viivad täienduskoolitusi läbi lisatööna, mis mahub nende tööaja hulka ning koolituste läbiviimist tasustatakse vastavalt kehtivale korrale lisatasuna.

Lisaks on koolitajad koolivälised spetsialistid, kes on oma valdkonnas hinnatud ja saanud õppijatelt hea tagasiside. Kooliväliste koolitajatega sõlmib Luua Metsanduskool käsunduslepingu koolituste läbiviimiseks või toimub töötasu maksmine arve alusel.

Luua Metsanduskooli töötajatele suunatud koolituste läbiviijaks on üldjuhul külaliskoolitaja, kuid sageli ka kooli oma õpetaja või töötaja.

Kuna Luua Metsanduskooli õpetajad on tasemeõppe ja muude oluliste tegevustega üsna hõivatud, siis otsib koolituskeskus pidevalt uusi lektoreid ja praktikuid, kes vastaksid koolitaja nõuetele, mis on määratud dokumendiga „Täiendkoolituse kvaliteedi tagamise alused“, (Luua Metsanduskooli nõukogu otsus 31.10.2019 nr 1.5.)

Näiteks 2022.a viisid koolitusi läbi 39 koolitajat, nendest 17 olid koolivälised koolitajad. Koolituskeskuse eesmärgiks on pakkuda praktikutele vajalikku andragoogilist tuge, et teadmused ja oskused jõuaksid täiendõppijateni täiskasvanud õppijale sobival viisil.

Kool tunnustab igal aastal silmapaistvaid tegevusi, meeskondi, algatusi ja inimesi. Koolituskeskus nimetab Aasta Koolitaja tiitli saaja. Tiitlisaaja ei pea olema Luua Metsanduskooli õpetaja, oluline on aasta jooksul läbiviidud kursuste maht ja õppijate tagasiside. Viimasel kolmel aastal on tiitlivääriliseks nimetatud siiski just Luua Metsanduskooli õpetajad (2020.a Tõnu Reinsalu; 2021.a Toomas Kariste, 2022.a Dimitri Randoja). Sellest järeldub, et koolitusel osalejad hindavad väga kõrgelt just Luua Metsanduskooli koolitajaid.

3.3. Sihtrühmad ja partnerid

Koolituskeskuse koolituste fookus on suunatud Luua Metsanduskooli tasemeõppes õpetatavatele valdkondadele – metsandus, aiandus, loodusturism. Lisaks korraldame koolitusi ka teistes valdkondades kui sihtgrupi soovid ja vajadused on kaardistatud ning kõik tingimused koolituste korraldamiseks loodud (koolitaja, õppe sisu, õppe keskkond jne)

Koolituskeskuse täiendusõppe peamised sihtrühmad on:

- 1) **Kutsealaste oskuste õppijad.** Inimesed, kes soovivad tõsta oma tööalast kvalifikatsiooni ka kutseksamiks valmistumisel või spetsiaalsete oskuste omandamisega. Peamiselt metsandussektori töötajad (raietöölised, metsamasina operaatorid, arboristid jne), aga ka maastikuehitajad, haljastusfirmade töötajad, põllumajandustootjad jne.

- 2) **Metsandusteadmise ja praktiliste oskuste õppijad.** Laia huvispektriga inimesed, kes soovivad õppida iseenda jaoks (karjääripöörjad; erametsaomanikud, kes soovivad ise majandada ja vastutada oma metsa eest; alustavad ettevõtjad, kes õpivad metsataimede kasvatamist; palkmaja ehitusest huvitatud inimesed; kodukasutajad, kes vajavad saeõpet jne)
- 3) **Maastikuehituse teadmiste ja oskuste õppijad.** Laia huvispektriga inimesed, kes soovivad õppida iseenda jaoks (karjääripöörjad maastikuehituses ja haljastuses; liigiõpetuse huvilised, koduaednikud; haljastajad; aednikud jne)
- 4) **Praktikajuhendajad ettevõtetes.** Kooli õppijatele praktikakohti pakkuvad ja praktikaid juhendavad ettevõtete töötajad
- 5) **Huvikursustel õppijad.** Enesearendajad ja elukestvad õppijad erinevates valdkondades, sh digioskustega tööturul konkurentsivõimet toetavad õppijad; loovuse ja annete arendajad, loodusretkehuvilised jne)
- 6) **Haridustöötajad.** Osalejad, kes õpivad erialast arengut toetavatel koolitustel, võtmepädevuste arendajad, motivatsiooni- ja meeskonnatöö koolitustel osalejad.
- 7) **Alus- ja üldhariduskoolide õpilased.** Lasteaialapsed ja üldhariduskoolide õpilased, kellele tellitakse ja valmistatakse ette spetsiaalne õpisündmus või/ja valikkursus.
- 8) **Ettevõtted, asutused, organisatsioonid.** Tellimuskoolituse kliendid, kus koolitus disainitakse rätsepatööna vastavalt tellimusele.
- 9) **Luu Metsanduskooli töötajad.** Koolipere ühised erialast arengut ja/või motivatsiooni ning meeskonnatööd toetavad koolitused.

Koolituskeskuse strateegilised partnerid, kes rahastavad täiendusõppe toimumist erinevate meetmete läbi, on Haridus-ja Teadusministeerium ning Eesti Töötukassa. Olulised partnerid, kellega on koostöine ja/või lepinguline suhe on erinevad kutse- ja erialaliidud (Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit, Eesti Aiandusliit, Eesti Metsaselts, Eesti Arboristide Ühing, Eesti Jahimeeste Selts, MTÜ Eesti Maastikuehitajate Liit), lisaks Eesti Maaülikool.

Täiendusõppe korraldamisel on koostöiseks partneriks Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon (ETK Andras) ja Eesti Koolitus- ja Konsultatsioonifirmade Liit.

Koolituskeskuse on tihedas koostöös maakondlike arenduskeskustega (SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus; Viljandimaa Arenduskeskus SA; Järvamaa Arenduskeskus) ja Kesk-Eesti Ettevõtlusinkubaatoriga.

Turunduskoostöö on SA KIK metsaosakonnaga, erialaliitudega, maakondlike arenduskeskustega.

4. Täiendusõppe strateegia peamised eesmärgid ja tegevused

Strateegia perioodil 2023–2025 eesmärk on **kohandada täiendusõppe vastavaks õppijate, tööturu ning ühiskonna muutunud vajadustele ja huvidele vastavaks.**

Eesmärgi saavutamist toetavad **tegevused**, mis on jagatud nelja valdkonda: 1) täiendusõppe protsess 2) koolitajate võrgustik 3) õppekeskkond 4) koostöö.

4.1. Tegevused täiendusõppe protsessi valdkonnas

Möödikud	Tegevused	Vastutajad
1. Osalejate arv suureneb igal aastal. Algtase 576. (2022.a) 1.1. On loodud kaks erinevat 100% e-kanalite kaudu läbitavat koolitusprogrammi 1.2. Täiendusõppijate rahulolu on püsiv (täiendkoolituste infosüsteem Juhan). Algtase 5,5/ sihttase 5,5. 2. Teenuse disain teostatud ja katsetatud. 3. Vähemalt 3 õppekava on täiendatud. 4. Loodud on vähemalt kaks mikro kvalifikatsiooni õppekava.	1. Selgitada välja täiskasvanud õppija muutunud õpivajadused, uued sihtrühmad ja nende õpioskused ning pakkuda neile õpet.	Koolituskeskuse töötajad
	2. Disainida täiendusõppe teenus (õppija teekond koolitushuvist või vajadusest koolituse lõpetamiseni ja koolituse pakkumise protsess, sh turundusplaan)	Koolituskeskuse juht, turundusjuht
	3. Täiendada õppekavu digimajanduse, ettevõtluse ja rohemajanduse teemadega.	Koolituskeskuse spetsialist, koolitajad
	4. Töötada uue täienduskoolitusvormina välja mikro kvalifikatsiooni õpe ja pakkuda õpet.	Koolituskeskuse juht, koolitajad

4.2. Tegevused koolitajate võrgustiku valdkonnas

Möödikud	Tegevused	Vastutajad
1. Koolitajate rahulolu-uuring on läbi viidud ja koolitajate koolitused organiseeritud.	1. Korraldada koolitajate arenguvajaduste uuring ja vastavalt sellele toetada koolitajate andragoogilisi ja digididaktilisi oskuseid.	Koolituskeskuse juht

2. Projekt kirjutatud ja projektitaotlus rahuldatud. 3. Koolitajate arv suureneb iga-aastaselt. Sihttase 39. 4. Koolitajate järelkasvu tegevused on planeeritud. 5. Igal aastal on koolitajate tunnustamine.	2. Kirjutada koolitusprojekt koolitajate õpiränneteks ja töövarjutamiseks.	Koolituskeskuse juht
	3. Suurendada koolitajate võrgustikku.	Koolituskeskuse juht, turundusjuht
	4. Luua süsteem koolitajate järelkasvuks, et erinevate valdkondade spetsialistid oleksid nõus ja valmis oma oskusi edasi õpetama.	Koolituskeskuse juht
	5. Jätkata koolitajate tunnustamisega: iga-aastane meelepidamine jõulude ajal, Aasta koolitaja tiitli nimetamine, vabariiklikule koolitajate konkursile kandidaadi esitamine.	Koolituskeskuse juht

4.3. Tegevused õppekeskkonna valdkonnas

Mõõdikud	Tegevused	Vastutajad
1./2. Õppemetskonna õppe- ja töötingimused Kärsus on kaasajastatud. 3. Mõisa klassiruumid ja praktikahoone klass 201 on sisustatud ja tihedas kasutuses. 4. Koolituste läbiviimiseks on olemas vajalikud digiõppekeskkonnad ja -vahendid. 5. Koolituste õppematerjalide kaust on kooli pilvekeskkonnas, koolitajad on uuendanud ja vajadusel digitaliseerinud koolitusmaterjalid.	1. Suurendada metsandusõppe kättesaadavust Lääne-Eesti piirkonnas.	Kooli juhtkond, koolituskeskuse juht
	2. Nüüdisajastada Tihemetsa õppemetskonna õpi- ja töökeskkonna tingimused Kärsus ning arendada välja sealne õppekompleks.	Kooli juhtkond
	3. Sisustada ja kujundada mõisa klassiruumid ja praktikahoone klass 201 tänapäevaseks õpperuumiks.	Finantsjuht, koolituskeskuse juht
	4. Tagada täiendõppeks digitaristu ja -õppekeskkondade tõrgeteta toimine.	Koolituskeskuse juht, haridustehnoloog, finantsjuht
	4. Süsteemselt arendada ja uuendada ja koguda õppematerjale.	Koolituskeskuse juht, koolitajad

4.4. Tegevused koostöö valdkonnas

Mõõdikud	Tegevused	Vastutajad
1. Valikkursuste ja õpiürituste arv on suurenenud (kooli andmestik).	1. Pakkuda üldhariduskoolidele valikaineid ja õpiüritusi.	Koolituskeskuse juht, (huvijuht)
2. Koolituskeskus on koostöös vähemalt kahe maakondliku arenduskeskusega.	2. Arendada maakondlike ettevõtlus- ja arenduskeskustega võrgustikukoostööd, et toetada täiendõppijate ettevõtlusvõimekust (koolitused, inkubatsioon jt võimalused).	Koolituskeskuse juht
3. Uudiskiri on välja saadetud 9 korda aastas igal aastal.	3. Saata kord kuus täiendusõppe uudiskiri listi liikmetele.	Koolituskeskuse spetsialist
4. Tegevustes ja seminaridel on osaletud.	4. Osaleda täiskasvanud õppija nädala (TÕN) tegevustes ja HTM-i kutsekoolide koolitusjuhtide seminaridel kaks korda aastas.	Koolituskeskuse töötajad
5. Rahvusvahelise koolitaja osalusega koolitus on toimunud.	5. Organiseerida vähemalt üks rahvusvahelise koolitaja osalusega koolitus.	Koolituskeskuse juht
6. Suhtlus õppekorraldusüksusega on läbi räägitud ja toimib tõrgeteta.	6. Korraldada edukas ja tulemuslik suhtlus õppekorraldusüksusega koolitusruumide ja koolitajate broneerimiseks.	Koolituskeskuse töötajad, õppekorraldusüksuse töötajad

5. Strateegia elluviimine

Strateegia viiakse ellu iga-aastase tööplaani ja eelarve alusel.

Tegevuste täitmisest tehakse kord aastas kokkuvõtte strateegia täitmise aruandes, milles tuginetakse indikaatorandmetele. Tulemustest teavitatakse kooli nõukogu.

Vajaduse korral viiakse strateegiasse jooksvalt sisse täiendused.

Arengukava uuendatakse 2025. aastal.

